DE UD

Keltsd életre a fotót Artivive applikációval! I Bring the photo to live with Artivive app!

Főépület 90 év I 90 years of the Main Building

f90

A XX. század elejére megerősödött az igény, hogy a két meglévő egyetem mellé újakat alapítsanak. Több, mint tíz város aspirált állami egyetem létesítésére, végül az 1912. évi XXXVI. törvénycikk két, egy Pozsonyban és egy Debrecenben felállítandó tudományegyetemről határozott.

A debreceni egyetem pályázata mögé a város és a református egyház egyaránt felsorakozott. Előbbi, a több millió koronás anyagi hozzájáruláson túl, egy 112 holdas területet engedett át a Nagyerdőn az egyetemi épületek és a botanikus kert elhelyezésére. Magára vállalta emellett a terület közművesítését, valamint a villamos vonalának a kampuszig történő meghosszabbítását. A református egyházkerület hozzájárult, hogy az addig a Kollégium falai közt zajló teológiai, bölcsészeti és jogakadémiai képzéseket áthelyezzék az új egyetemre, és anyagilag támogatta a létesülő Teológiai Kar fenntartását.

Az egyetemi építkezések tervezésével Korb Flóris műegyetemi tanárt bízták meg. A nagy beruházás a világháború előtt, 1914 márciusában vette kezdetét a klinikai telep építésével.

„Homéroszért versengett csak annyi város, mint Magyarországon a harmadik egyetemért.”

"Only for Homer competed as many cities as in Hungary for a third university."

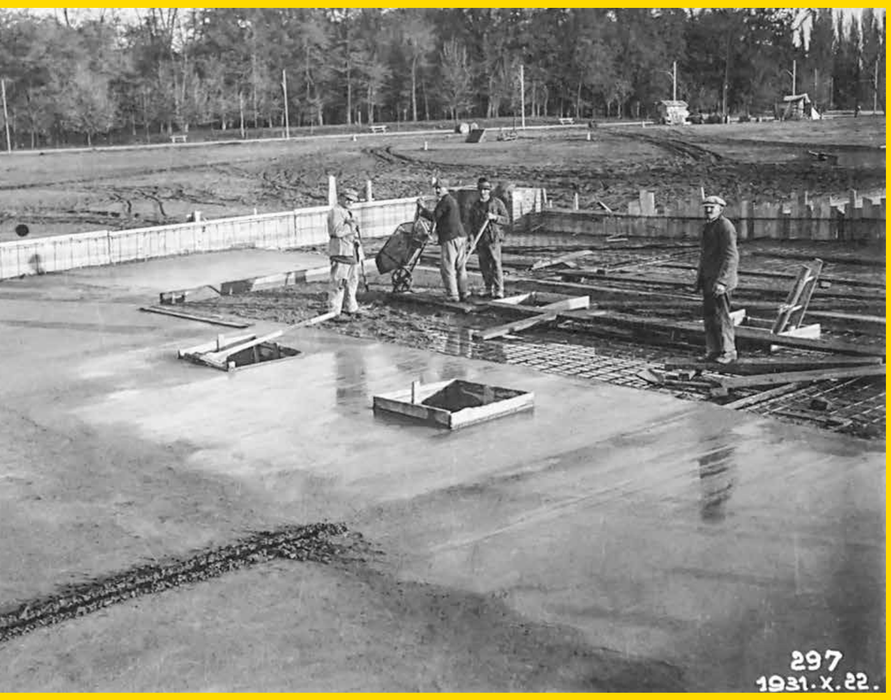

At the beginning of the 20th century, there was a growing need to establish new universities in addition to the two existing ones so much so that more than ten cities wanted to establish one in Hungary. In 1912, the Hungarian Parliament ratified Act XXXVI which established two universities, one in Bratislava and one in Debrecen.

The University of Debrecen, which started with four faculties, was supported by the municipality of Debrecen and the Reformed Church as well. The municipality of Debrecen allocated several millions of Golden Koronas, and even granted a huge piece of land (an area of 112 cadastral jugera) in the Great Forest for the location of all the buildings of the university and the Botanical Garden. In addition, it performed the development of the dedicated area: the civil engineering works and the extension of the tram line to the university. The reformed church district agreed to relocate from the Reformed College the theological, liberal arts and law courses to the new university and financially supported the newly established Faculty of Theology.

Professor Flóris Korb was commissioned to design the university buildings. In March 1914, just two months before the outbreak of the First World War, the construction works started with the section that was to incorporate the clinics.

f90

DE

UD

Keltsd életre a fotót Artivive applikációval! I Bring the photo to live with Artivive app!

Főépület 90 év I 90 years of the Main Building

A Debreceni Egyetem létesítéséről szóló törvény elfogadása előtt több terv is született a leendő tudományegyetem helyszínét illetően. Először a Péterfia utca, Nyomtató utca (a mai Nagypiac) és Kálvin tér közti telket jelölték ki, de felmerült a Pavilon Laktanya (ma: DE Kossuth Lajos Gyakorló Gimnáziuma) és a Magyar Királyi Dohánybeváltó melletti terület is, ahol a központi épület egy szépművészeti és egy városi múzeum társaságában épült volna meg. A máról visszatekintve örülhetünk, hogy ezek csak tervek maradtak és a Korb Flóris által megálmodott központi épület végül Nagyerdőn lelt otthonra.

Even before the ratification of the law on the establishment of the University of Debrecen, several locations were considered for the university. First, the plot between Péterfia Street, Nyomtató Street (today's Grand Market) and Kálvin Square was selected. The area next to the Building of the Pavilion (today: Kossuth Lajos Teacher Training Secondary Grammar School and Elementary School) and the Hungarian Royal Tobacco Exchange was also considered. According to these plans, the central building would have been built in the company of a city and fine art museum. Looking back, time also confirms the decision that these were only plans and the main building dreamed up by Flóris Korb finally found a home in the Great Forest.

f90

Főépület DE

A Debreceni Egyetem főépületének területe 6200 m², beépített térfogata 140 000 m³, mely összesen hét szintet foglal magába. Főhomlokzata 108 méter, mélysége 88 méter.

Az épület tervezése már 1917-ben megkezdődött, de a világháború miatt, a többszöri költség- és tervmódosítás után az építkezés csak az 1927. június 3-i alapkőletétellel vette kezdetét. A gazdasági válság következtében alkalmazott takarékossági intézkedések azonban további változtatásokat követeltek meg, és az építkezés üteme is jelentősen lelassult. A munkálatokat az 1932. május 15-én tartott avató ünnepséggel zárták le.

Az alapvetően falazott szerkezetű hagyományos épületben az akkoriban újnak számító anyagokat és megoldásokat is alkalmaztak: vasbetont, valamint nagyméretű acél- és üvegszerkezeteket. Az aula üvegablakai és a díszudvar felülvilágító üvegtetőzete ezen felül kiemelkedő építészeti és művészeti értékkel is bírnak.

The area of the main building of the University of Debrecen is 6,200 m², and its area spans 140,000 m³, with a total of seven floors. The façade is 108 meters high, and its depth is 88 meters.

The first design plans came out in 1917. Due to the outbreak of the First World War, however, after several changes in budget and designs construction began on June 3, 1927, laying the foundation stone. As a result of the economic crisis, cost-saving measures induced further changes and the pace of construction slowed down significantly as well. Finally, the inauguration ceremony was held on May 15, 1932.

Ground-breaking solutions and materials were applied in the traditional, masonry-structured building: reinforced concrete, as well as large steel and glass structures. The stained-glass windows of the Aula (or the Assembly Hall) and the colorful glass roof of the Ceremonial Hall also have outstanding architectural and artistic value.

f90

UD

DE

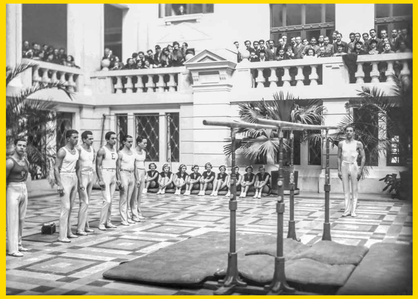

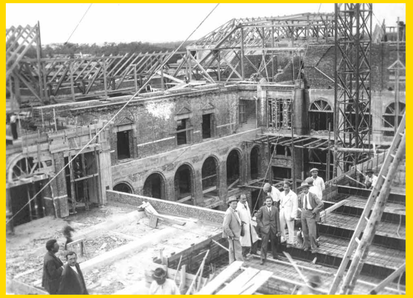

UD

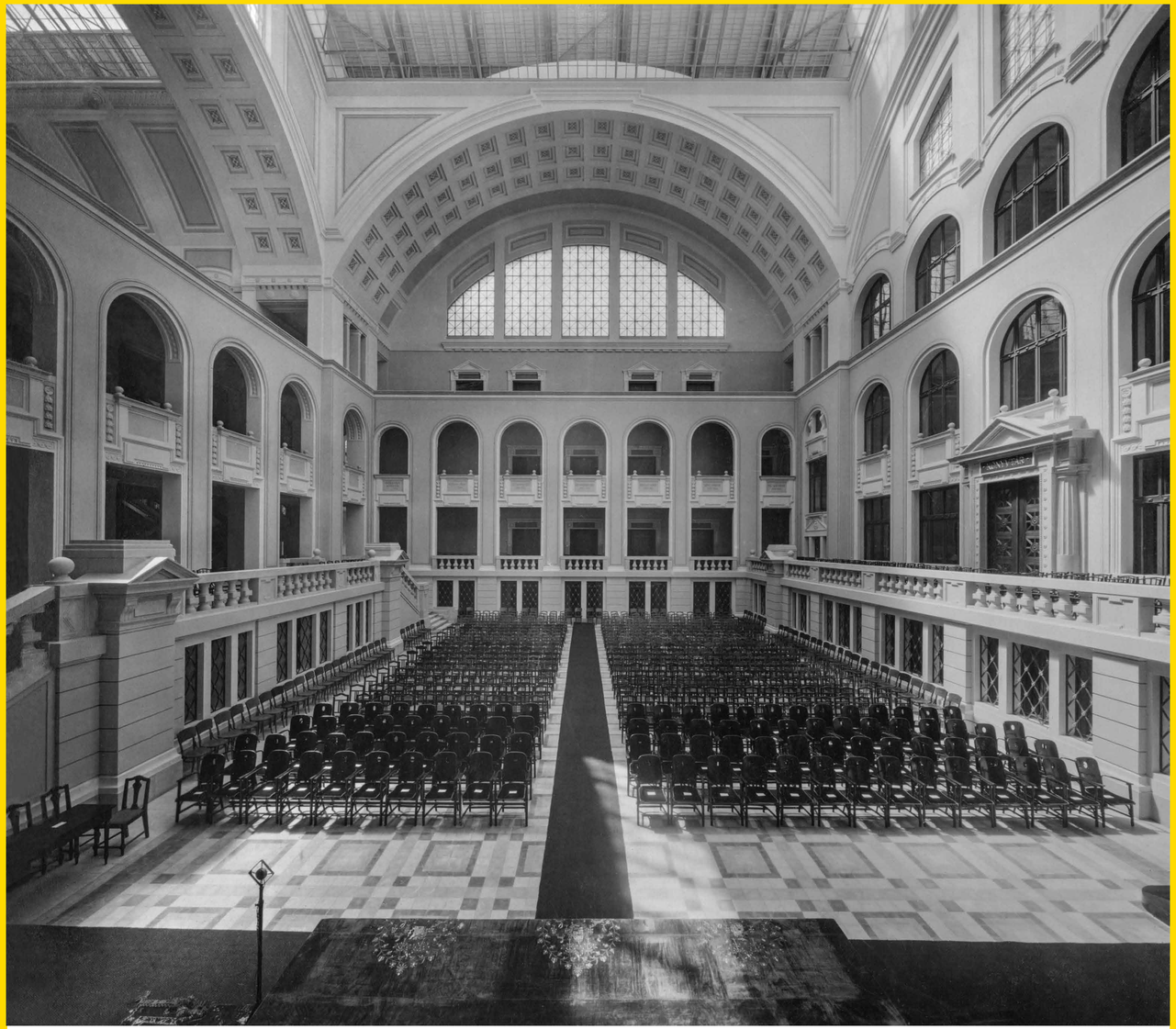

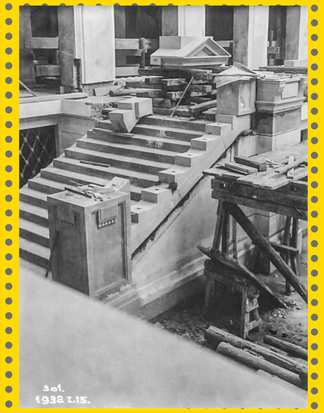

f90

A Díszudvar az eredeti tervekben még nem szerepelt, helyén egy nyitott belső udvart képzeltek el, szökőkúttal a közepén. Lefedéséről csak az 1928-as tervmódosításban döntöttek, ezzel létrehozva az épület legimpozánsabb építészeti terét.

Korb Flóris szakmai kvalitásait dicsérik a lefedésénél alkalmazott kazettás vasbetoníves födémmezők, a közöttük lévő bevilágító színes üveg felülvilágító donga és az egészet lefedő könnyű, acélrácsos tartókkal megoldott, üvegtető alkalmazása, mely Róth Miksa, a kor meghatározó üveg- és mozaikművésze közreműködésével készült.

A 700 négyzetméter alapterületű, 29 méter belmagasságú, kétezer ember befogadására alkalmas Díszudvar már a kezdetektől számos programnak adott otthont. A hagyományos egyetemi rendezvények – tanévnyitók, tanévzárók, doktoravatók, diplomaosztók, bálok – mellett kiállítások, avatóünnepségek és sportesemények, de még temetési szertartások helyszínéül is szolgált.

The Ceremonial Hall was not included in the original designs, instead, an open courtyard with a fountain in the middle was envisioned. It was decided to cover it in 1928, creating the building's most impressive architectural space.

Flóris Korb professionally used coffered and reinforced concrete arched slabs fields to cover it, with a barrel-vault colorful glass roof, solved with light steel lattice supports. It was created with the assistance of Miksa Róth, a renowned glass and mosaic artist of the time.

The Ceremonial Hall, with a floor space of 700 square meters and a height of 29 meters, has proven suitable for hosting two thousand people. It has served as the venue for opening and closing ceremonies of the academic year, degree-awarding and doctoral ceremonies, balls, exhibitions, sport events and even funeral events.

307.
1932.IV.30.

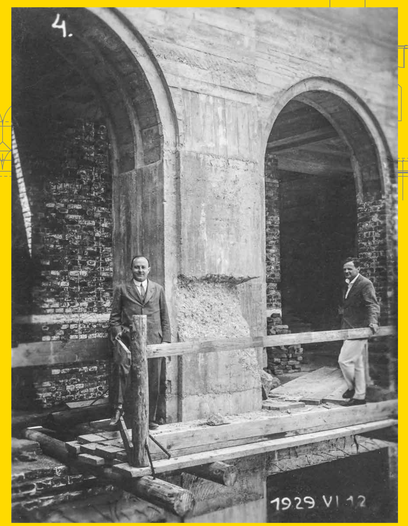

Korb Flóris korának elismert építésze az egyetemi épületek specialistája volt. A Debreceni Egyetem főépülete élete fő művének tekinthető, annak ellenére, hogy elkészültét már sem ő, sem Stégmüller Árpád kivitelező-fővállalkozó nem érhette meg. A végül Patzó Márton irányításával befejezett épület hűen tükrözi Korb több évtizedes pályájának letisztulását is. Az első tervek palota-szerű, szobrokkal tűzdelt, díszes építménye fokozatosan jutott el a ma ismert, barokkos tömegformáláson alapuló impozáns és mégis egyszerű formavilágig, ami tökéletesen harmonizált Debrecen klasszicista épületeivel.

Flóris Korb, a renowned architect of his time, specialized in university buildings. The main building of the University of Debrecen can be considered the main work of his life. Unfortunately, neither he nor the main contractor Árpád Stégmüller would live to see it completion. The building, which was finally completed under the supervision of Márton Patzó, faithfully reflects Korb's vision. The palace-like, statue-filled, ornate building of the first designs gradually reached the imposing yet simple form known today, which perfectly harmonized with the other classicist buildings of Debrecen.

f90

DE UD

DE

UD

Keltsd életre a fotót Artivive applikációval! I Bring the photo to live with Artivive app!

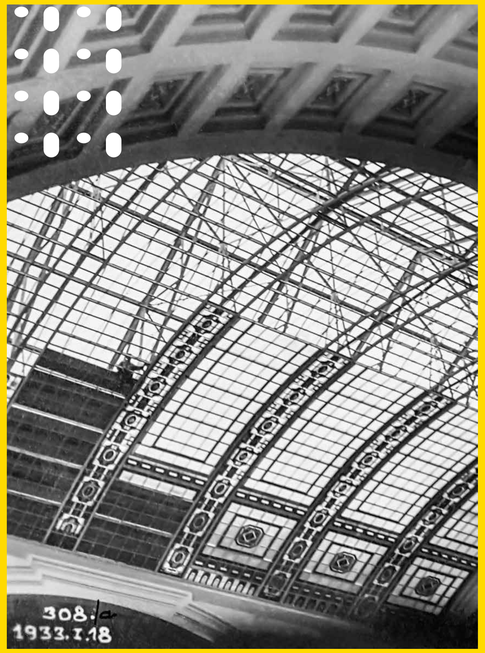

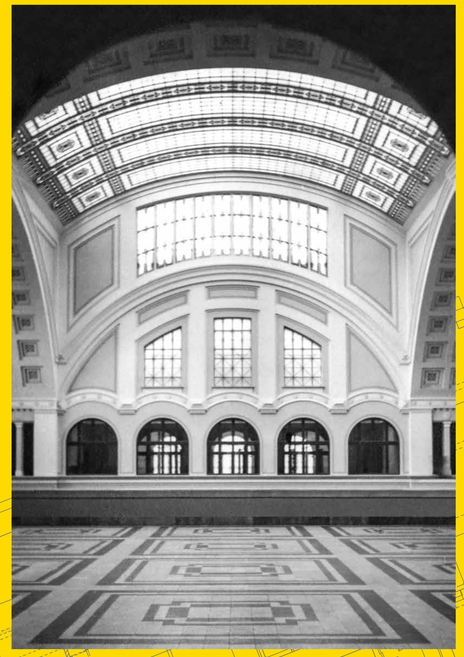

A főépület első látványtervei még az alapításról határozó törvény előtt, 1912. márciusában megszülettek, de a befejezésig eltelt 20 év alatt – főként anyagi megfontolások miatt – többszöri módosításon estek át. Az újabb tervváltozatok során az épület képe fokozatosan egyszerűsödött, formavilága letisztultabbá vált.

Korb Flóris 1917-es tervrajzai az eredeti elképzelésből indultak ki, de itt már szerepel a későbbi könyvtár számára tervezet északi keresztszárny is. Az 1925-26-os terveken az épület sarkain tornyok emelkedtek, a szobrokkal gazdagon díszített főhomlokzat felett hatalmas kupola magasodott, s ezen látható először a harmadik, akkor még tető nélküli belső udvar is.

Mai alakját az építkezések megkezdése utáni, 1928-as módosításokkal nyerte el az épület. E változatban már nem szerepel a kupola és az oldaltornyokat is elhagyták. Az egyszerűsödés ellensúlyozására megemelték főpárkányt és a középrizalit felett egy hangsúlyosabb tetőszakasszal fedték be a harmadik belső udvart, így létrehozva a mai zárt Díszudvart.

The first design plan was created in March 1912, even before the establishing law of the University of Debrecen. In the 20 years that passed until completion, the plans were modified several times mainly due to financial considerations. The image of the building gradually simplified, and its form refined. Flóris Korb's 1917 design started from the original idea, however, the northern wing dedicated for the later library was drawn up here.

On the 1925-26 designs, there are towers at the corners of the building, and a huge dome rises above the richly decorated main façade. This design shows for the first time the third courtyard, which was still roofless at the time.

The building acquired its present shape after construction works began with modifications made in 1928. In this version, the dome and the side towers are removed. To compensate for the simplification, the main cornice was raised, and the third inner courtyard was covered with a roof section over the central rizal, creating today's closed Ceremonial Hall.

f90

DE

UD

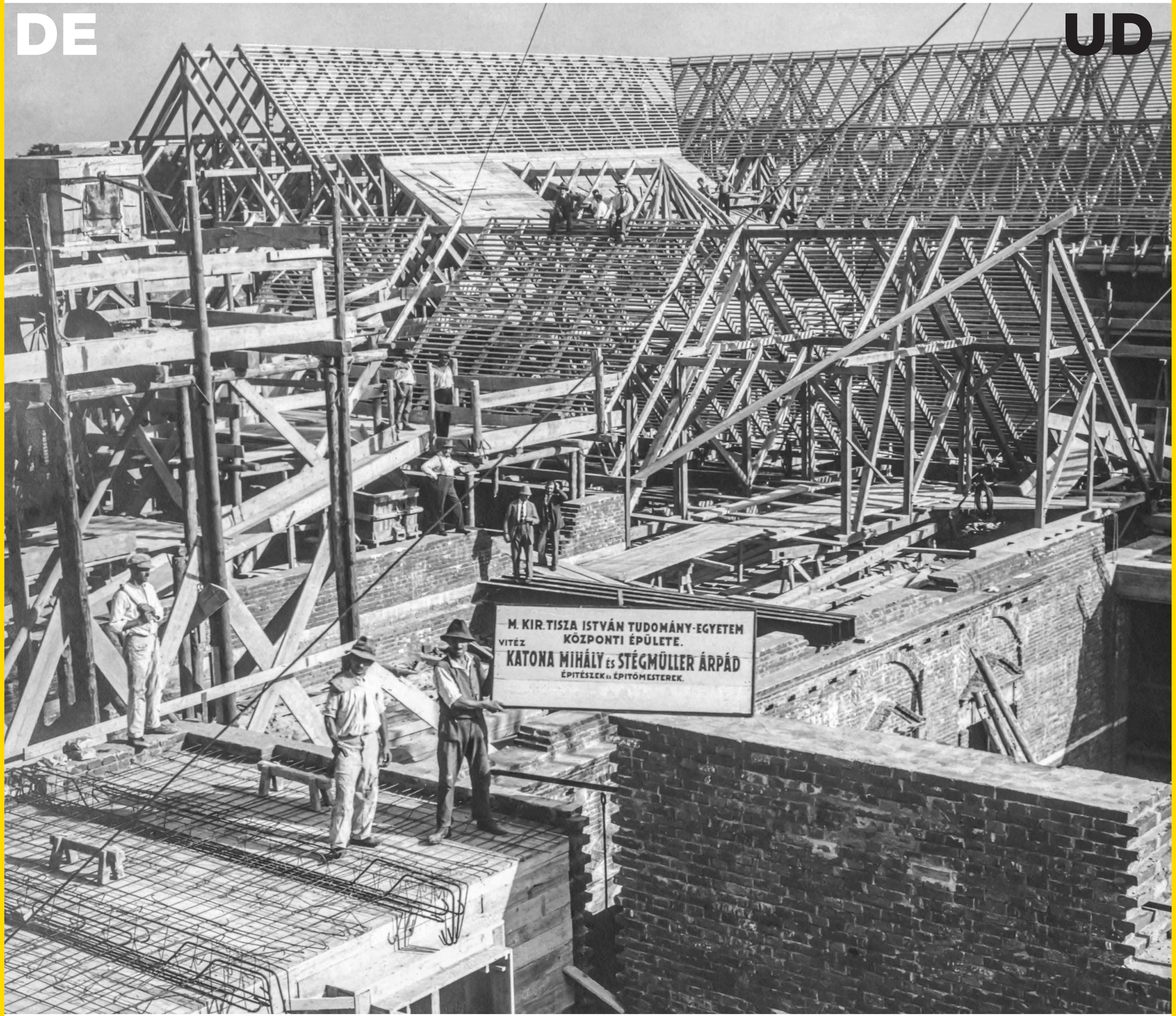
M. KIR. TISZA ISTVÁN TUDOMÁNY-EGYETEM
KÖZPONTI ÉPÜLETE.
VITÉZ KATONA MIHÁLY ÉS STÉGMÜLLER ÁRPÁD
ÉPITÉSZEK ÉS ÉPITŐMESTEREK.

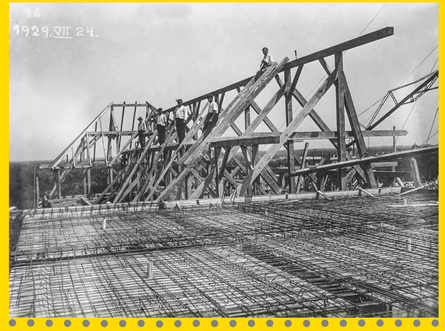
1929. VII. 24.

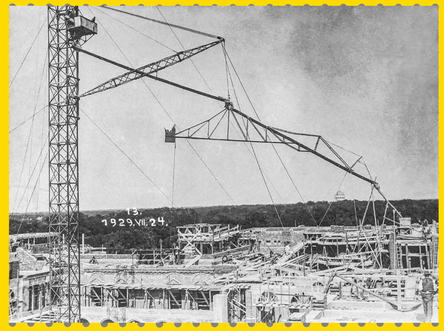
13.
1929. VII. 24.

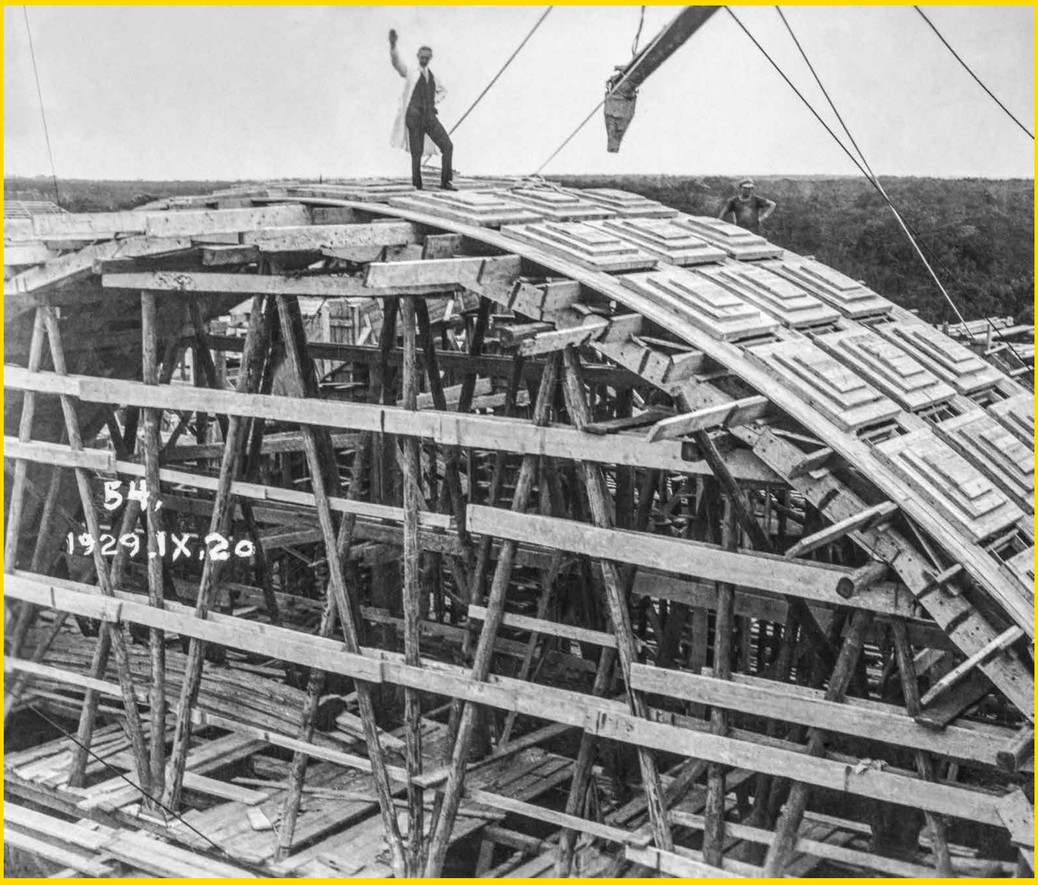

„Egyszerű. Tiszta. Monumentális. Látszik rajta, hogy díszesebbre tervezték, mint ahogyan az utolsó esztendők gazdasági válsága megengedte. Hiányzik róla a „kultúrfölényes" ornamentika: így azonban még nemesebb, világosabb az arca s ez jobban illik a tudomány komoly, őszinte világához"
(Debreczeni Ujság, 1932. április 24.)

Anyagi, funkcionális vagy esztétikai okokból az eredeti 1917-es tervek már az építkezés előtt, de még a munkálatok alatt is változtak. Az eredeti elképzelésekben külön épületet kapott volna a természettudományi képzés, a főépület két oldalára álmodták az internátus épületeit, az oldalsó tornyokba pedig meteorológiai és csillagászati megfigyelőállomásokat terveztek.

A világháborút követő időszak, majd az építkezések megkezdése után kirobbant gazdasági világválság miatt ezek az elképzelések azonban csak a tervezőasztalon és látványterveken valósultak meg.

Az eltelt 90 év viszont igazolta, amit már a kortársak is hangsúlyoztak: az egyszerűsítések nem váltak az épület kárára, inkább erősítették annak harmóniáját.

For financial, functional or aesthetic reasons, the original 1917 designs were changed before and even during the construction works. According to the original ideas, a separate building would have been dedicated to the faculty of natural sciences, school residential buildings were envisioned on two sides of the main building, and meteorological and astronomical observatories were designed on the side towers.

Due to the period following World War I and the economic crisis that erupted after the start of construction, these ideas were only realized on the drawing board and design plans.

However, the past 90 years have confirmed what contemporaries have already pointed out: the simplifications emphasized the harmony of the building.

f90

A tudományegyetemről határozó törvény szellemében, majd a létesítésére kapott 1916-os miniszteri engedély birtokában az Egyetemi Könyvtár is helyet kapott az új főépület terveiben.

Korb Flóris már az 1917-es tervekbe belefoglalta a könyvtárat, amit az északi rész egy keresztszárnnyal való kibővítésével hozott létre úgy, hogy az csak bizonyos szinteken érintkezzen az épület többi szakaszával. Ennek eredményeként a bibliotéka úgy képez különálló egységet, miközben szerves része maradt a főépületnek.

A hatalmas olvasóterem és két, nyolcszintes raktárakat is magába foglaló épületszárny a könyvtárépítés akkor legmodernebbnek számító elvei szerint készült. A korban ritkaságnak számított, hogy Debreceni Egyetem Könyvtára 1933-ban olyan épületbe költözhetett, amit kimondottan erre a célra terveztek.

Az építkezések alatt igyekeztek a nagyerdő területét a lehető legnagyobb mértékben érintetlenül hagyni. Ennek köszönhetően az új Főépület mögötti parkban évszázados fák adtak árnyékot. Az eredeti természeti értékeket a város által adományozott 17 hektáros területen létrehozott botanikus kert egészítette ki.

According to the establishing law of the University, and the 1916 ministerial authorization, the University Library was also included in the plans of the new main building.

Flóris Korb created the library by expanding the northern side with a cross wing, so that it only joins the other sections of the building at certain levels. As a result, the library forms a separate unit, while remaining an integral part of the main building.

This wing of the building, including a huge reading room and two eight-story library stacks, was built according to the modern principles of library construction. So, in 1933 the Library of the University of Debrecen was able to move into a building specifically designed for its purpose.

During construction works, the constructors tried to leave the formerly forested area untouched as much as possible. As a result, centuries-old trees provided shade in the park behind the new Main Building, which was complemented by a botanical garden created on a 17-hectare area donated by the municipality.

f90

DE UD

DE

UD

Keltsd életre a fotót Artivive applikációval! I Bring the photo to live with Artivive app!

Főépület 90 év I 90 years of the Main Building

A Főépület elkészülte után kevéssel az egyetem előtti, 231x144 méteres park rendezési munkálatai is befejeződtek. A francia stílusú park, a 65x20 méteres vízmedencéjű szökőkútjával és a reformáció jeles debreceni képviselőinek szobraival máig a város egyik emblematikus tere. Az Egyetemre merőleges sugárút tervét Borsos József emelte be a város 1930-as rendezési tervébe, ami e nagyvonalú rávezetéssel teszi igazán hangsúlyossá az épület városképi érvényesülését.

Shortly after the completion of the Main Building, the landscaping of the 231x144 meter space in front of the university was also completed. The French-style park, with its fountain with a 65x20 meter pool and statues of prominent representatives of the Reformation in Debrecen, is still one of the city's most emblematic squares. József Borsos included the construction of an avenue perpendicular to the university in the 1930 landscaping plan, emphasizing the architectural significance of the building.

f90

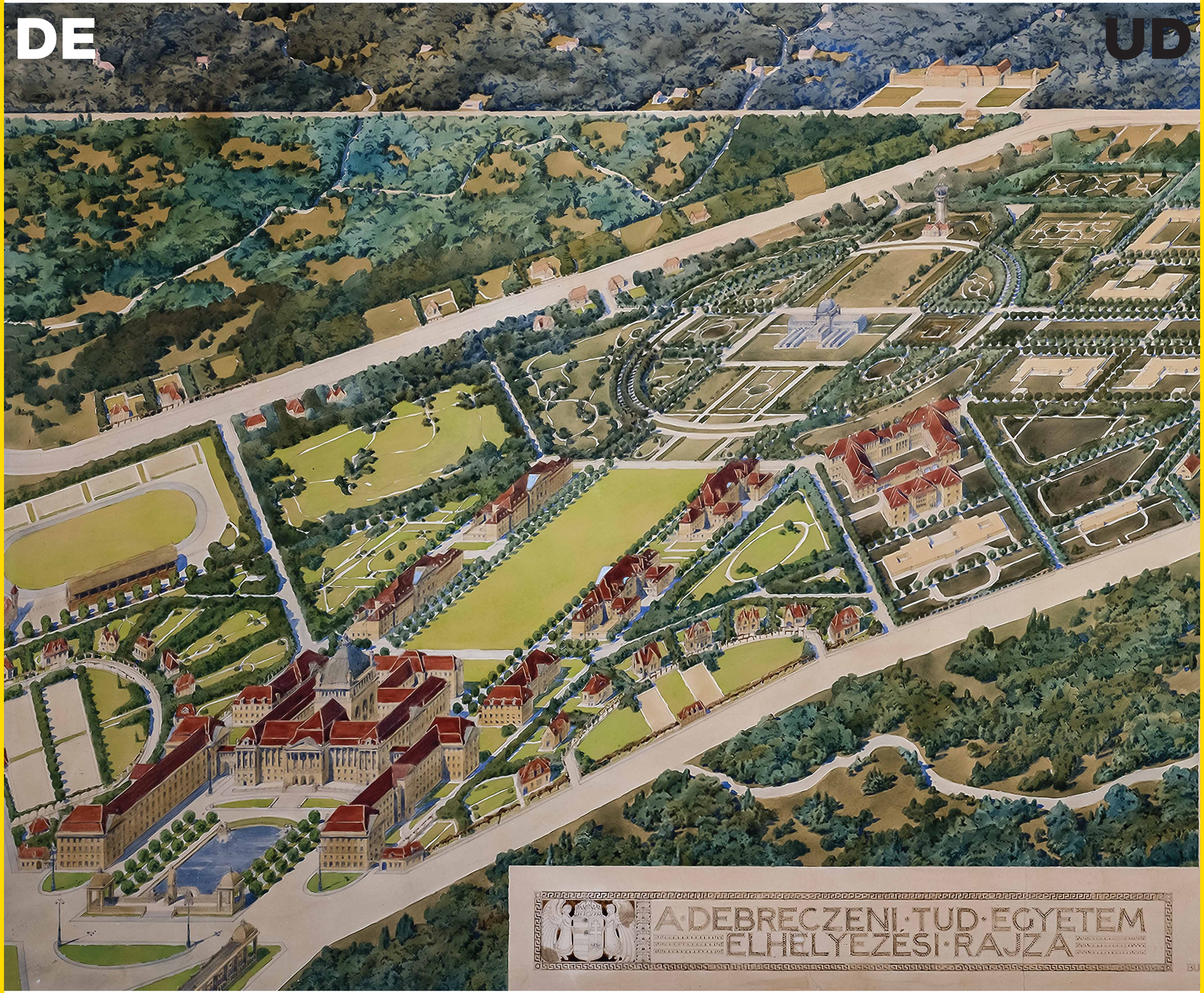

A balkéz felőli hossztengely homlokterében a tud. egyetem főépülete áll, melyben a rektoratus, dekanatusok, a jogi és bölcsészeti karok helyiségei, az aula és az egyetemi könyvtár nyernek elhelyezést. A két oldalszárnyban, melyek a főépület előterét határolják, internatusok terveztettek, mensa akademika, diákotthon és egyesületi helyiségekkel. A dísztér elejét Ferencz József királyunknak emlékszobor architekturája foglalja el.

Az említett hossztengelytől kétoldalt a természettudományi és az orvoskari elméleti szakok t. i. a chemiai, phisikai, állat, növény, ásványtani és földtani. az élettan, közegészségtani, kórtani és gyógyszerészettani intézetei állnak a hossztengellyel szemben. A botanikus kert növényházai, mögötte az egyetemi víztelep a víztoronnyal oldalt a diagonál tengelyben a bonctani intézetek épülnek. A terület jobboldalán lévő területeken a klinikák csoportja és ennek felvételi ill. gazdasági épületei állanak. A közben fennmaradt rész területeken a botanikus kerten kívül nagy terjedelmű reserva területek állanak a jövő fejlődés céljaira rendelkezésre.

Budapesten 1917. évi április hó 10-én

The front area of the longitudinal axis on the left features the main building of the university that houses the rector's office, the offices of the deans, rooms of the faculties of law and humanities, the assembly hall, and the university library. In the two side wings that border the front area of the main building, boarding schools were planned with mensa academica, dormitories, and rooms for the student associations. the front of the decorative square is occupied by the memorial statue of our king franz joseph.

On the two sides of the above mentioned longitudinal axis, one can find the faculties of science and medicine, i.e., chemistry, physics, zoology, botany, minerology, and geology. The institutes of physiology, public health, pathology, and pharmacy are opposite the Longitudinal axis. the greenhouses of the botanical garden and behind it the water facility of the university with the water tower, to the side in the diagonal axis the anatomical institutes will be built. In the areas on the right side of the site, the group of clinics and the reception and financial buildings are located. on the remaining parts, outside the botanical garden, there are large reserve areas available for future development.

Budapest, April 19, 1917

Keltsd életre a fotót Artivive applikációval! I Bring the photo to live with Artivive app!